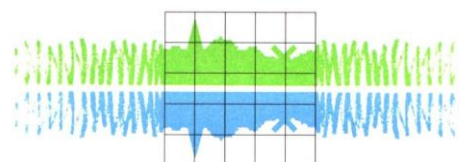

Cultuurhistorische inventarisatie Alphen aan den Rijn

Het Rietveldsepad, Polder Steekt en de Ridderbuurt

Landschapsbeheer Zuid-Holland

Cultuurhistorische inventarisatie Alphen aan den Rijn
Het Rietveldsepad, Polder Steekt en de Ridderbuurt
Waddinxveen, 20 mei 2013

Opdrachtgever: Gemeente Alphen aan den Rijn

Contactpersoon: Landschapsbeheer Zuid-Holland: Aletta van der Zijden

---

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Leeswijzer	6
3	Inventarisatiegebied Zuid: Rietveldsepad en Polder Steekt	7
4	Inventarisatiegebied Noord: Ridderbuurt	52
5	Geraadpleegde literatuur	75
6	Bijlage 1: Plangebied	76
7	Bijlage 2 Inventarisatie elementen (kaarten)	77

Alle foto- en beeldmateriaal in dit document is eigendom van Landschapsbeheer Zuid-Holland. Uitzonderd de in de inleiding benoemde foto's van Rietveldsepad 5, Ridderbuurt 65 en Bosmanmolen in de Ridderbuurt. Gebruik van foto- en beeldmateriaal voor eigen publicatie is zonder overleg niet toegestaan.

1 Inleiding

Cultuurhistorische elementen die niet zijn beschermd in het kader van de Monumentenwet, zijn vaak onbekend bij bevolking en beleidsmakers. Deze cultuurhistorische elementen en objecten zijn soms zeer waardevol om te behouden. Vaak zijn individuen of historische verenigingen wel bekend met deze elementen en objecten. Op het moment dat er ontwikkelingen plaats vinden met of rond een historisch element of object, komen de individuele personen of leden van historische verenigingen meestal te laat om het belang van het element of object onder de aandacht te brengen. Het inventariseren van cultuurhistorische objecten en de uitkomst hiervan openbaar maken, kan ertoe bijdragen dat er bij planologische en ruimtelijke ontwikkelingen rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waardevolle objecten in het plangebied.

In de gemeente Alphen aan den Rijn liggen veel cultuurhistorische objecten verborgen in het landschap. De gemeente Alphen aan den Rijn heeft besloten om de inventarisatie uit te voeren in een gedeelte van de gemeente, namelijk de polder Steekt, Ridderbuurt en omgeving Rietveldsepad .

Bijlage 1. 'Inventarisatiegebied' geeft de regio weer waar de inventarisatie werd uitgevoerd. De inventarisatie van de cultuurhistorische objecten wordt onderdeel van de kwaliteitsgids 'bestemmingsplan buitengebied', dat door de gemeente wordt opgesteld. Het doel van het project is het in kaart brengen van alle aanwezige cultuurhistorische objecten en elementen (hierna genoemd als object). De resultaten zijn in ArcGis gezet, zodat het gemakkelijk geïntegreerd kan worden met andere inventarisaties (archeologie, flora en fauna etc.).

Om kennis uit het gebied zo goed mogelijk te benutten is een werkgroep samengesteld met daarin de volgende personen:

Streekarchief Alphen aan den Rijn: de heer A. van 't Riet, de heer H.J. Habermehl, de heer J. den Hengst

Historische Vereniging Alphen aan den Rijn: mevrouw. A. de Graaf, de heer H.J. Habermehl
IVN Alphen aan den Rijn; de heer H.J. Habermehl

Bewoners Ridderbuurt: mevrouw E. Slagter en mevrouw van N. van Toor

Deelnemers van het Streekarchief Alphen aan den Rijn en Historische Vereniging Alphen aan den Rijn hebben vooral kennis van de gebouwde objecten, het IVN Alphen aan den Rijn met name van de groene objecten (landschap)

De werkgroep is tweemaal bij elkaar geweest. De tweede maal was de gemeente (mevr. D. van den Berg) vertegenwoordigd. Deelnemers hebben ook per mail gereageerd op tussenproducten en het eindproduct van het rapport.

De eerste conceptversie is verzonden aan het Erfgoedhuis Zuid-Holland. De heer M. Laman heeft deze versie van commentaar voorzien.

De heer Habermehl heeft met de heer A. Gijlstra de groene elementen beoordeeld. De heer A. van 't Riet zocht ontbrekende gegevens na in het Streekarchief.

Aan de bewoners van het buitengebied is namens de gemeente om inbreng gevraagd. Hiervoor was de mogelijkheid tijdens de bijeenkomst voor bewoners in het kader van de wijziging van het bestemmingsplan buitengebied. Er zijn drie reacties binnengekomen. Deze hadden betrekking op:
Handhaven brug Tankval namens zes bewoners van het Rietveldsepad (betreffende brug buiten inventarisatiegebied en inmiddels verwijderd)
Wipmolen uit 1597 in de Polder Steekt (buiten inventarisatiegebied) namens Woningvereniging Goudse Rijpad.
Aanvullende informatie over gemaal Cornelis den Hertog door A.M. van den Berg en E. Groot.

Van de elementen zijn de volgende onderdelen benoemd:

Huidige functie:

Oorspronkelijke functie:

Eigenaar:

Bouwjaar:

Staat van onderhoud:

Monumentstatus:

Cultuurhistorische waarde: laag-matig-redelijk-hoog

Aanbeveling:

Bijzonderheden:

Elementen die zijn beoordeeld met een cultuurhistorische waarde “laag” zijn niet in het rapport opgenomen.

De benoemde elementen zijn weergegeven op een A2-kaart in GIS (bijlage 2).

Fotografie: gebouwen: Aletta van der Zijden. Landschapselementen: Arjan Gijlstra.

Foto's van Ridderbuurt 65 en achterliggende Bosmanmolen: E. Slagter

Foto's van Hoeve Dwarsveld: H.J. Habermehl

Wij danken al diegenen die inbreng hebben geleverd om deze inventarisatie tot stand te brengen hartelijk voor hun inzet.

A. van der Zijden

A. Gijlstra

2 Leeswijzer

Elementen zijn onderverdeeld in de twee inventarisatiegebieden: Noord en Zuid.

De elementen zijn opgenomen in de volgorde van west naar oost. De nummers op de kaart corresponderen met de nummers in de tekst, met dien verstande dat de elementen van het noordelijk inventarisatiegebied in de tekst worden voorafgegaan door BN ende elementen van het zuidelijk inventarisatiegebied worden voorafgegaan door BZ.

Daar waar sprake is van het “afzetten van hakhout” wordt bedoeld het periodiek zagen van de takken die op de stobben van de betreffende boom staan. Een gebruikelijke cyclus is acht tot tien jaar. Verwaarlozing van het onderhoud van hakhout kan leiden tot omvallen van het betreffende element waardoor het verloren kan gaan.

3 Inventarisatiegebied Zuid: Rietveldsepad en Polder Steekt

BZ01 Kade 'Compierekade', Rietveldsepolder

Huidige functie: Waterscheiding

Oorspronkelijke functie: Waterscheiding

Eigenaar: Hoogheemraadschap Rijnland

Bouwjaar: 1521

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: De historische veenkade is aangelegd in 1521 en scheidt het water (-niveau) van de naastliggende polders. De kade loopt van Boskoop tot aan Alphen aan den Rijn, waar zij doorbroken wordt door de N11. De kade ligt op de grens van de voormalige ambachten Alphen aan den Rijn en Hazerswoude, nu gemeentegrens.

Omstreeks 1991 is de kade doorgegraven en is er een kwakel geplaatst.

BZ02 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ03 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ04 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceel einden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ05 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ06 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ07 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ08 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ09 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit essen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen. De ondergrond bevat klei (bosjes liggen op een kleirug).

BZ10 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering, het “Kraaienbos” of “Bosje van Dirk”

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit essen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen. De ondergrond bevat klei (bosjes liggen op een kleirug).

BZ11 Hakhoutbos, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, een aantal bosjes heeft achterstallig onderhoud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Op de zuidelijke perceeleinden in de Rietveldsepolder liggen in totaal 10 hakhoutbosjes. De bosjes bestaan voornamelijk uit elzen- en wilgenstobbes, die periodiek afgezet worden door IVN Alphen.

BZ12 Spoorbrug, Spijkerboorsche Wetering

Huidige functie: Onderdoorgang fietspad

Oorspronkelijke functie: Onderdoorgang

Eigenaar: NS

Bouwjaar: 1934

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk (alleen gemetselde bruggenhoofden, niet de metalen brug zelf)

Aanbeveling: Bruggehoofden handhaven

Bijzonderheden: Een oude spoorbrug ligt onder het treintraject Alphen - Gouda, dat in 1934 werd geopend. Onder de brug loopt een fietspad. Veel van dergelijke gemetselde bruggenhoofden langs het traject zijn verdwenen.

BZ13 Polderweg 'Rietveldsepad', Rietveldsepolder met karakteristieke beplanting en betonnen bruggen (zie B43)

Rietveldsepad

Huidige functie: Polderweg

Oorspronkelijke functie: Ontsluiting

Eigenaar: Waterschap

Bouwjaar: 19e eeuw

Staat van onderhoud: Goed

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven, inclusief beplanting

Bijzonderheden: Het is de meest kenmerkende polderweg. De oude polderweg doorkruist de polder en aan de weg zijn de boerderijen gevestigd. Langs de weg staan veel fraaie knotbomen en karakteristieke betonnen bruggetjes. Er vindt ook veel verrommeling plaats. Het Rietveldse pad doorsnijdt de gelijknamige polder en is vernoemd naar de voormalige omliggende, zompige en onvruchtbare veenlanden. Langs de weg zijn veel boerderijen gevestigd, die nevenactiviteiten zijn begonnen zoals dierenpension, paardenhouderij en een camping.

De beplanting zorgt voor een belangrijke meerwaarde, en moet worden gehandhaafd.

BZ14 Boomgaard, Rietveldsepad

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Fruitproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Meer dan 50 jaar

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Boomgaard handhaven door een goed onderhoud toe te passen

Bijzonderheden: Een fraaie boomgaard langs het Rietveldsepad. De eigenaar heeft jonge hoogstamfruitbomen aangeplant. Rondom de boomgaard staat een knotwilgenrij.

BZ15 Boerderij, Rietveldsepad 8

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1888, herbouwd in 1918

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Matig

Aanbeveling: Ensemble met boomgaard handhaven.

Bijzonderheden: Met authentieke boomgaard (zie BZ14))

BZ16 Knotbomenrij, Rietveldsepad

Huidige functie: Erfafscheiding

Oorspronkelijke functie: Erfafscheiding

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Meer dan 50 jaar

Staat van onderhoud: Goed

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: De knotbomen om de 3 tot 4 jaar knotten en handhaven op deze locatie.

Bijzonderheden: Een fraaie knotbomenrij (waaronder knotelzen) als erfafscheiding van het boerenerf aan het Rietveldsepad.

BZ17 Hakhoutbos, Rietveldsepad

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Meer dan 50 jaar

Staat van onderhoud: Goed

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Aan de noordzijde van het Rietveldsepad liggen een zestal hakhoutbosjes, bestaande uit voornamelijk elzen en wilgen.

BZ18 Hakhoutbos, Rietveldsepad

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Aan de noordzijde van het Rietveldsepad liggen een zestal hakhoutbosjes, bestaande uit voornamelijk elzen en wilgen.

BZ19 Hakhoutbos, Rietveldsepad

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Aan de noordzijde van het Rietveldsepad liggen een zestal hakhoutbosjes, bestaande uit voornamelijk elzen en wilgen.

BZ20 Hakhoutbos, Rietveldsepad

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Aan de noordzijde van het Rietveldsepad liggen een zestal hakhoutbosjes, bestaande uit voornamelijk elzen en wilgen.

BZ21 Boerderij 'Beestenspul', Rietveldsepad 11

Huidige functie: Woonhuis met dierenpension

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: vóór 1901

Staat van onderhoud: Wordt gerenoveerd

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Matig

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Alleen de voorgevel is nog origineel, verder veel nieuwe elementen.

BZ22 Hakhoutbos , Rietveldsepad

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Aan de noordzijde van het Rietveldsepad liggen een zestal hakhoutbosjes, bestaande uit voornamelijk elzen en wilgen.

BZ23 Kade 'Bedelaarsbos', Rietveldsepolder

Huidige functie: Waterbeheersing

Oorspronkelijke functie: Waterbeheersing, wijkplaats ongewensten

Eigenaar: Gedeeltelijk particulier (achterste deel bij spoorlijn)

Bouwjaar: omstreeks het jaar 1000

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: De oude polderkade met een onverhard pad en elzenrij aan beide zijden. De kade is door gemeente Alphen gebruikt als uitwijkplaats voor ongewenste gasten, waarna het de naam 'Bedelaarsbos' heeft gekregen. Een andere verklaring stelt dat hier vroeger bedelaars naartoe gingen om hun geld te tellen (Alphen.com/geschiedenis). Langs beide zijden van de fraaie kade staat een elzensingel.

BZ24 Boerderij 'Hoeve Dwarsveld', Rietveldsepad 5

Huidige functie: Woonhuis

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1927, in opdracht van Bastiaan Hus (broodfabrikant te Den Haag), zie gevelsteen

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk, Gemeentelijk monument. Vooral de locatie, gelegen op het kruispunt van de twee verkavelingsrichtingen, is bijzonder.

Aanbeveling: Bebouwing handhaven

Bijzonderheden: Voorheen "Johanna Maria" geheten. De architect van de woning kwam uit de stad, waardoor deze typische bouw, niet overeenkomend met de meeste andere boerderijen in de streek, tot stand kwam. Achter het woonhuis werden betonconstructies aangebracht tijdens de bouw. Het pand is niet meer herkenbaar als agrarisch bedrijf.

Gevelsteen 1927

Hoeve Dwarsveld in 2005. Erf inmiddels gewijzigd (2013).

BZ25 Verkavelingstructuur nabij Rietveldsepad

Huidige functie: Verkaveling

Oorspronkelijke functie: Verkaveling

Eigenaar: Diversen

Bouwjaar: Vermoedelijk 10^e eeuw. Naamgeving sinds circa 1890, daarvoor is er sprake van “Nieuwedijk”.

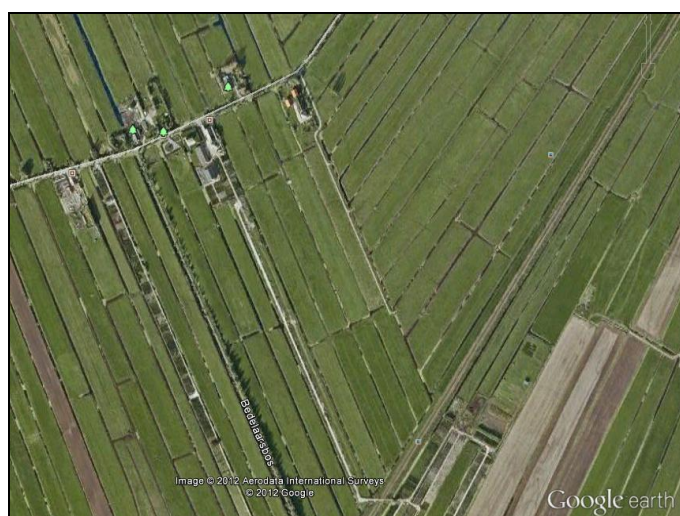
Staat van onderhoud: Goed, de structuren zijn zeer duidelijk aanwezig

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Slotenpatroon handhaven

Bijzonderheden: De percelen en sloten werden zo gegraven dat ze loodrecht op de rivieren stonden, zodat het water afgevoerd kon worden. De ontginning van de Rietveldsepolder werd loodrecht vanaf de Rijn gerealiseerd (ongeveer 1200 jaar geleden). De Rijn maakt twee haakse bochten waardoor deze ontginningen een hoek met elkaar maken.

BZ26 Boselement, Westgouweweg

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Onbekend

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Een tweetal bosjes ten westen van de Westgouweweg. De bosjes staan vrij in het landschap en daardoor zeer beeldbepalend.

BZ27 Boselement, Westgouweweg

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Onbekend

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Een tweetal bosjes ten westen van de Westgouweweg. De bosjes staan vrij in het landschap en daardoor zeer beeldbepalend.

BZ28 Tankval 'Alphense Wetering', Rietveldsepolder

Huidige functie: Afwatering

Oorspronkelijke functie: Tankval, afwatering

Eigenaar: Waterschap

Bouwjaar: 1943

Staat van onderhoud: Redelijk

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Bekendheid geven aan de oorlogshistorie. Handhaven, inclusief slotenpatroon en betonnen bruggen.

Bijzonderheden: Tijdens de WO2 hebben de bezetters lang gedacht dat de geallieerde invasie via Katwijk zou komen, waarna de troepen door deze polders het binnenland in zouden kunnen trekken. De Alphense Wetering is in WO2 verbreed, door de kade die de twee watergangen scheidde af te graven en de grond in de zuidelijke watergang te deponeren. De brede watergang die ontstaan is deed dienst als tankval voor het geval de geallieerde invasie vanuit Katwijk zou komen.

BZ29 Gemaal, Westgouweweg 9

Huidige functie: Gevelsteen op gemaal

Oorspronkelijke functie: Gevelsteen op gemaal

Eigenaar: Waterschap

Bouwjaar: De ingemetselde gevelsteen dateert van 1906

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen, MIP 108-8

Cultuurhistorische waarde: Oorspronkelijk gemaal is verdwenen

Aanbeveling: Geen, door inmetseling is de gevelsteen behouden gebleven.

Bijzonderheden: Op deze locatie stond een stoomgemaal. Dit gemaal is vervangen door een modern gemaal. De oude gevelsteen (1906) is behouden en verwerkt in de oostelijk muur.

De locatie is daardoor bijzonder.

BZ30 Kade 'Kruiskade', Rietveldsepolder

Huidige functie: Cultuurhistorisch

Oorspronkelijke functie: Waterbeheersing

Eigenaar: Staatsbosbeheer sinds 1990

Bouwjaar: rond 1400

Staat van onderhoud: Redelijk

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en onderhouden (periodiek afzetten)

Bijzonderheden: Een klein deel van de eeuwenoude polderkade, die als waterscheiding tussen de twee polders diende.

De landschapsploeg van de Vogelwerkgroep Koudekerk/Hazerswoude voert het beheer uit sinds 1980.

BZ31 Eendenkooirelict, Compierekade

Huidige functie: Grasland

Oorspronkelijke functie: Eendenvangst

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Onbekend

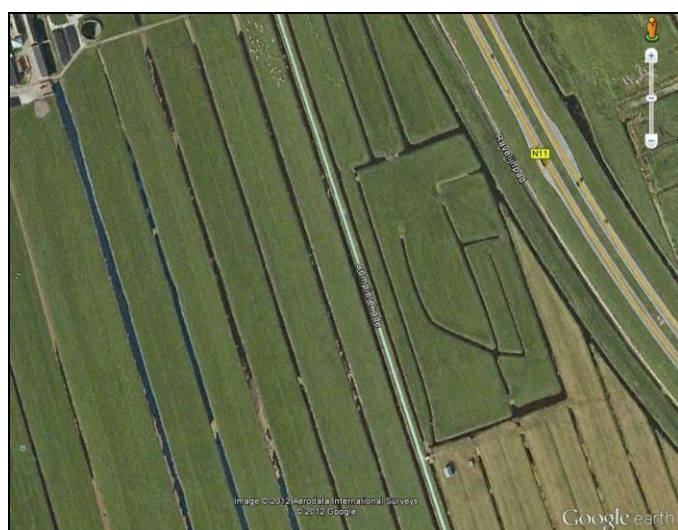
Staat van onderhoud: , Structuur duidelijk aanwezig

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Restant eendenkooi, met name het slotenpatroon handhaven

Bijzonderheden: Op deze locatie lag een eendenkooi. De plas is dichtgegooid en de beplanting is weggehaald. In de sloot- en perceelstructuur is nog duidelijk zichtbaar waar de eendenkooi lag. Op grond van kaartmateriaal is de kooi rond 1811 al verdwenen (niet meer genoemd op kadastrale kaarten). Er lagen nog verscheidene andere eendenkooien in deze polder.

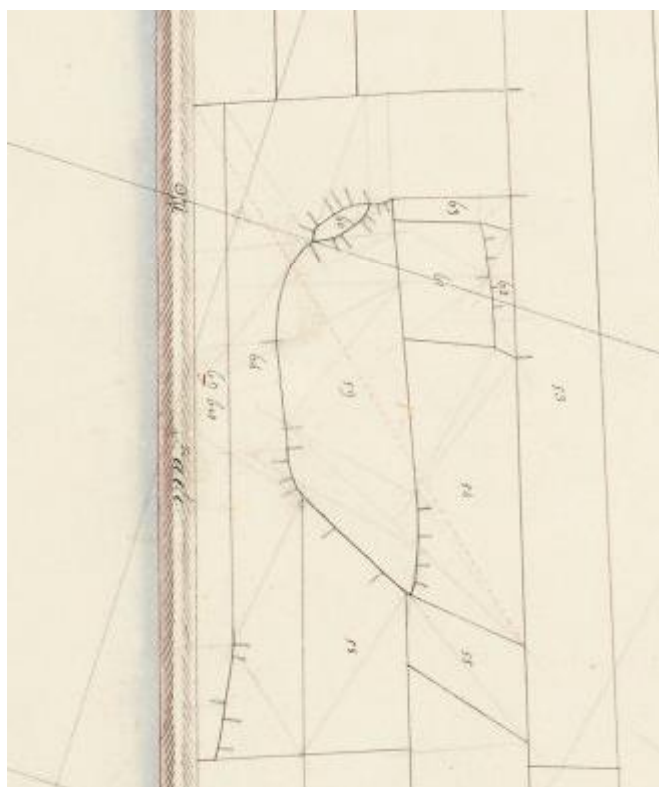
Huidige situatie (2008 Google Earth): Er zijn enkele sloten gedempt

1899: Eendenkooi niet meer genoemd op kaart

1849: Eendenkooi niet meer genoemd

1811-1832: Eendenkooi niet meer genoemd

BZ32 Hakhoutbos, Compierekade

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Een recentelijk afgezet hakhoutbosje in de Rietveldsepolder, nabij de Compierekade

BZ33 Hakhoutbosje, ten zuiden N11

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1994

Staat van onderhoud: Matig, het hakhout dient afgezet te worden

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Matig. Is niet ouder dan 50 jaar, en voldoet dus in principe niet aan de voorwaarde voor opname in deze inventarisatie. De waarde wordt bepaald door het “verhaal” achter de aanplant van dit bosje.

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Een hakhoutbosje aan de wetering ten zuiden van de N11.

Op Goede Vrijdag 1994 is dit bosjes ingeplant met zaailingen van het Genie-terrein.

BZ34 Hakhoutbosje, Ten zuiden N11

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Matig, het hakhout dient afgezet te worden

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Was mogelijk eerst de locatie van een meststaal

BZ35 Kade Toegangseweg, Polder Steekt

Huidige functie: Waterbeheersing

Oorspronkelijke functie: Waterbeheersing

Eigenaar: Onbekend

Bouwjaar: circa 1360/1361 (ontginning Steekterpolder)

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven, niet asfalteren

Bijzonderheden: De kade in de Toegangsche Wetering is de zuidelijke grens van Alphen aan den Rijn. Ten zuiden van de kade liggen de akkers en kades van Boskoop. Over het westelijke deel van de kade loopt een deels verhard en deels een onverhard wandelpad. Het betreft het einde van de verkaveling, die wellicht de functie van tiendweg heeft gehad.

BZ36 Boomgaard, Oostgouweweg

Huidige functie: Landelschappelijk

Oorspronkelijke functie: Fruitproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Matig, veel lege plekken in de boomgaard, snoeiachterstand en kapotte boompalen.

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Achterstallig onderhoud uit de boomgaard wegwerken en nieuwe fruitbomen aanplanten.

Bijzonderheden: Een boomgaard aan de Oostgouweweg, behorende bij de naastgelegen boerderij “Gouwezicht”. In de boomgaard staat een aantal hoogstam- en laagstambomen.

BZ37 Hakhoutbos, Molenwetering in de Polder Steekt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Matig, het bosje is geruime tijd niet afgezet

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Een viertal hakhoutbosjes langs de Molenwetering.

BZ38 Hakhoutbos, Molenwetering in de Polder Steekt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Matig, het bosje is geruime tijd niet afgezet

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Een viertal hakhoutbosjes langs de Molenwetering.

BZ39 Hakhoutbosjes, Molenwetering in de Polder Steekt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Matig, de bosjes zijn geruime tijd niet afgezet

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Een viertal hakhoutbosjes langs de Molenwetering.

BZ40 Hakhoutbosjes, Molenwetering in de Polder Steekt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Matig, het bosje is geruime tijd niet afgezet

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Een viertal hakhoutbosjes langs de Molenwetering.

BZ41 Bosmanmolen, J.C. Hoogendoornlaan

Huidige functie: Onderbemaling

Oorspronkelijke functie: Onderbemaling

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 20e eeuw

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: De enige bosmanmolen in de Polder Steekt staat vrij in het landschap. Het molentje dient voor de onderbemaling van de omliggende percelen.

BZ42 Houtkade, Steekterpolder

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Waterbeheersing, houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Kade vóór 1615, of deze al was beplant is niet bekend. Hakhout ouder dan 50 jaar.

Staat van onderhoud: Redelijk, er dient komende winters veel afgezet te worden om achterstallig onderhoud tegen te gaan.

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Kade en hakhout afzetten en handhaven. Niet asfalteren. Kerkepad naar Zwammerdam doortrekken.

Bijzonderheden: Een fraaie houtkade tussen de 'Polder Steekt' en de 'Dam of Binnenpolder', die wordt onderhouden door Stichting Houtakkers Boskoop.

Op de kaart van Fl. Balthasar (collectie HHS Rijnland) wordt deze kade als Dam Kade benoemd.

BZ43 karakteristieke betonnen bruggen langs Rietveldsepad, zie ook bij BZ13

Huidige functie: Verbinding tussen het Rietveldsepad en de agrarische percelen en de erven

Oorspronkelijke functie: : Verbinding tussen het Rietveldsepad en de agrarische percelen en de erven

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1945

Staat van onderhoud: Wisselend

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Tijdens de WO2 hebben de bezetters lang gedacht dat de geallieerde invasie via Katwijk zou komen, waarna de troepen door deze polders het binnenland in zouden kunnen trekken. Daarom zijn vanaf 1943 alle bruggen door de Duitsers verwijderd. Direct na de oorlog zijn overal karakteristieke betonnen bruggetjes gemaakt, zodat de boeren weer het land op konden. Met name nabij de Rietveldsepolder zie je dergelijke betonnen bruggen.

Bij de Molenwetering in de Polder Steekt zijn ook dergelijke bruggen aanwezig. (Zie BZ44).

BZ44 Karakteristieke betonnen bruggen, Polder Steekt

Huidige functie: Verbinding tussen agrarische percelen

Oorspronkelijke functie: Verbinding tussen agrarische percelen

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1945

Staat van onderhoud: Wisselend

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Tijdens de WO2 hebben de bezetters lang gedacht dat de geallieerde invasie via Katwijk zou komen, waarna de troepen door deze polders het binnenland in zouden kunnen trekken. Daarom zijn vanaf 1943 alle bruggen door de Duitsers verwijderd. Direct na de oorlog zijn overal karakteristieke betonnen bruggetjes gemaakt, zodat de boeren weer het land op konden.

4 Inventarisatiegebied Noord: Ridderbuurt

BN01 Boerderij 'Beukenhoeve', Woubrugseweg 82

Huidige functie: Woonhuis

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1918

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Matig

Aanbeveling: Gevel handhaven.

Bijzonderheden: Oorspronkelijke context verstoord.

BN02 Gemaal 'Cornelis den Hertog', Woubrugseweg 78

Huidige functie: Geen

Oorspronkelijke functie: Gemaal, in neoclassicistische stijl

Eigenaar: Waterschap

Bouwjaar: 1879

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Provinciaal monument, MIP 109-20

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Nog zichtbare authentieke historische gemalen zijn schaars.

Het gemaal is genoemd naar de zoon van de toenmalige dijkgraaf van de Polder Vierambacht. Het gemaal verving de windmolens die zorgden voor de bemaling van de Vierambachtspolder sinds 1743.

Er zijn twee centrifugaalpomp aanwezig, een Pannevis pomp uit 1910 en een Stork pomp uit 1922. Beide hebben een opvoerhoogte van 5,00 meter. Het gemaal werd in 1992 buiten gebruik gesteld en vervangen door een nieuw, naast het oude gelegen, gemaal.

Het historische gemaal is in 1995-1999 gerestaureerd onder leiding van architect Pieter Verkade uit Alphen aan den Rijn.

BN03 Boerderij 'Hertogshoeve', Ridderbuurt 1

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Boerderij

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 19e eeuw, eind jaren '70

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk

Aanbeveling: Ensemble handhaven

Bijzonderheden: Met zomerhuis en aanbouw. Er zijn dakkapellen en daklichten toegevoegd.

BN04 Weg 'Ridderbuurt', Polder Vierambacht

Huidige functie: Weg

Oorspronkelijke functie: Ontsluiting

Eigenaar: Gemeente

Bouwjaar: Voor 1514

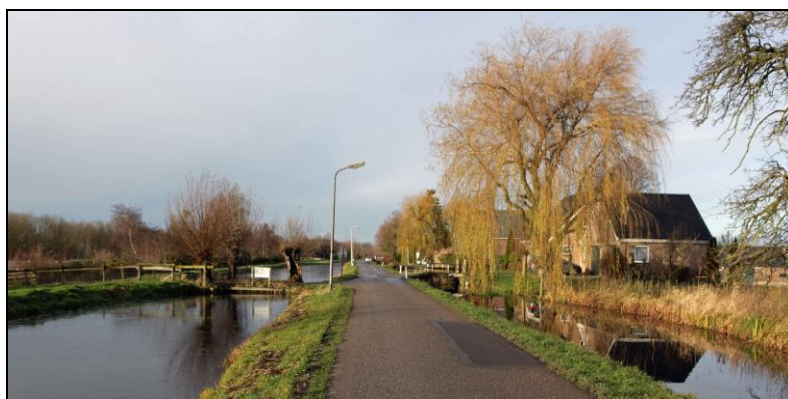
Staat van onderhoud: Matig

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Het bebouwingslint is gelegen op 'bovenland', grenzend aan de verveende Vierambachtspolder. De Ridderbuurt heeft tot 1921 de naam 'Oudhoornse Buurtweg' gedragen. Het verhaal gaat dat Floris V had omstreeks 1295 mankracht nodig, maar had geen geld. Hij had echter wel de macht om titels te geven. Een aantal mensen dat aan deze weg woonde is geridderd en de weg is naar hen vernoemd (bron: P. Plemper)

BN05 Heul, Ridderbuurt 1

Huidige functie: Brug met duiker en een sluisje (nabij Hertoghoeve)

Oorspronkelijke functie: Brug met duiker

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Onbekend

Staat van onderhoud: Redelijk

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Aan weerszijden van de brug is een peilverschil aanwezig. Behouden vanwege zeldzaamheidswaarde.

BN06 Boerderij, Ridderbuurt 3

Huidige functie: Woonhuis

Oorspronkelijke functie: Boerderij

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1930 in opdracht van O.F. Weise uit Wassenaar. Architect R.W. Vis, in “villa-stijl”.

Invloeden van Amsterdamse Schoolstijl.

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk.

Aanbeveling: Boerderij en stenen schuur handhaven

Bijzonderheden: Met houten hooiberg, in 1980 omgebouwd tot schuur. De vensters en de deur van de stal zijn nieuw. In het dakschild zijn vier daklichten aangebracht. Bijzonder vanwege de afwijkende bouwstijl van boerderij.

BN07 Boerderij, Ridderbuurt 13

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1885, Architect was Van der Kloot Meijburg, de opdrachtgever Johan Piek.

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen, MIP 109-17

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: In de oorspronkelijke bebouwing waren voornamelijk stenen bogen aangebracht in plaats van rechte deuren. Deze oorspronkelijke elementen kwamen bij latere renovaties aan het licht.

BN08 Kade, Ridderbuurt

Huidige functie: Waterbeheersing, landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Waterbeheersing

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Voor 1514

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Een fraai deel van de noordelijke kade, waar een aantal oude knotessen op staan.

BN09 Boerderij 'Torenzicht', Ridderbuurt 19

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Boerderij en veestal zijn afgebrand in 1938 en herbouwd in 1938 volgens ontwerp architect A.Trappenburg met ronde stal (2 verdiepingen)

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Gemeentelijk monument, MIP X31

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Ensemble handhaven

Bijzonderheden: Op het moment van bouw van de stal dacht men dat dit het model van de toekomst zou worden. Er is een gemetselde toegangsbrug.

De stal met twee verdiepingen is een bijzonder en zeldzaam type. Het woonhuis is op de dijk gebouwd. De keuken is aan de onderzijde van de dijk gelegen.

BN10 Boerderij 'Spruijtenhoeve', Ridderbuurt 6

Huidige functie: Woonhuis

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1910; In 1955 is de stal uitgebreid; In 1975 is de stal verbouwd

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen, MIP 109-18

Cultuurhistorische waarde: Matig

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Door modernisering zijn veel oorspronkelijke elementen verloren gegaan.

BN11 Boerderij 'Maashoeve', Ridderbuurt 55

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Eind 18e, begin 19e eeuw. In 1895-1897 gedeeltelijk afgebroken en herbouwd met zomerhuis

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen, MIP X32

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Complex handhaven

Bijzonderheden: Met zomerhuis en schuur. De gevelindeling is origineel, maar het rieten dak is vervangen en er zijn dakkapellen toegevoegd.

BN12 Boerderij 'Brentano's IJvervrucht', Ridderbuurt 57

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1796 De nieuwe voorgevel dateert van 1895 en is gebouwd in Neomaniëristische stijl met handhaving van wolfseinde in het rieten dak. Aan de linkerkant staat een zomerhuis (niet op foto). Het werkhuis is later bijgebouwd.

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen; MIP X33

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Gevelstenen aanwezig, zie foto. Het pand was ooit eigendom van de Staatsmijnen. Waarschijnlijk was de naam van de boerderij oorspronkelijk "IJvervrucht". "Brentano" is ervoor gekomen toen het Amsterdamse Oude-mannengesticht, Stichting "Brentano's steun des Ouderdoms" het pand in 1854 kocht als beleggingsobject. De stichting is vernoemd naar de Italiaanse koopman Brentano, die in 1821 een forse erfenis aan de stichting naliet.

BN13 Boerderij 'Oudervrucht', Ridderbuurt 63

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Fundering uit 1700. Had vroeger twee zomerhuizen (nu nog één), nieuwbouw omstreeks 1853. Verbouwd in 1938

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Met zomerhuis en monumentale erfboom en boomgaard

De roedervensters zijn niet origineel. De erker aan de linkerkzijde in de voorgevel vermoedelijk ook niet.

BN14 Arbeiderswoningen, Ridderbuurt 65

Huidige functie: Woonhuis

Oorspronkelijke functie: Arbeiderswoningen

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 1912, oorspronkelijk twee arbeiderswoningen. Dakkapel 1957

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Gemeentelijk monument

Cultuurhistorische waarde: Hoog,

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Met klompenhok achter woning. Authentieke arbeiderswoningen. De achterzijde heeft geen gebroken kap (is origineel). Achter de woning zijn twee waterputten aanwezig. Op de bouwtekening staan drie woningen, doch uiteindelijk zijn er twee woningen gebouwd.

BN15 Boerderij 'Landlust', Ridderbuurt 75

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Dateert van vóór de 19e eeuw; In 1969 is de voorgevel gewijzigd. De houten schuur dateert van 1962; De schuur is waarschijnlijk een dichtgetimmerde hooiberg.

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Matig

Aanbeveling: Woongedeelte handhaven.

Bijzonderheden: Met rechthoekige stalramen

Stalvensters zijn vervangen door gewone vensters. Aan de achterzijde zijn ramen aangebracht. Het woonhuis verkeert nog in oorspronkelijke staat, inclusief opkamer.

BN16 Bosmanmolen, Achter Ridderbuurt 73

Huidige functie: Onderbemaling

Oorspronkelijke functie: Onderbemaling

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: 20e eeuw

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Veel van dergelijke molentjes voor de onderbemaling verdwijnen uit het landschap vanwege verdwijnen van de functionaliteit

BN17 Boomgaard, Ridderbuurt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Fruitproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Slecht, zwaar verwilderd

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Volledig herstellen van de boomgaard

Bijzonderheden: De boomgaard achter de vervallen boerderij Cornelishoeve verkeert in een zeer slechte staat. In de boomgaard staan meerdere hoogstamfruitbomen. De boomgaard is omgeven door een elzensingel.

BN18 Hakhoutbos 'Kleine Bos', Ridderbuurt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Een restant van het bos, dat in de volksmond 'Het kleine bos' genoemd wordt. Er staan nu enkel nog een zestal elzenstobben, die periodiek afgezet worden.

BN19 Hakhoutbos 'Grote Bos', Ridderbuurt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Redelijk, de stobben heeft hout van minimaal 5 jaar oud

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Het bosje, in de volksmond genoemd 'Het grote bos' bestaat uit hakhout, dat periodiek afgezet wordt door IVN Alphen. Onder de elzen, wilgen en berken komen sneeuwkllokjes in januari in groten getale voor.

BN20 Hakhoutbos, Ridderbuurt

Huidige functie: Landschappelijk

Oorspronkelijke functie: Houtproductie

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Minimaal 50 jaar oud

Staat van onderhoud: Slecht, zwaar achterstallig onderhoud; op 09-02-2013 wordt onderhoud verricht

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Hoog

Aanbeveling: Handhaven en periodiek afzetten

Bijzonderheden: Het hakhoutbosje ligt in de polder Vierambacht en heeft hierdoor een beeldbepalend karakter.

BN21 Boerderij 'Bronhoeve', Ridderbuurt 87

Huidige functie: Agrarisch

Oorspronkelijke functie: Agrarisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Afgebrand, herbouwd in 1932 naar ontwerp van W. van Verre

Staat van onderhoud: Goed

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde: Redelijk

Aanbeveling: Ensemble handhaven, uitgezonderd klein schuurtje aan de westzijde

Bijzonderheden: De naam "Bronhoeve" naam heeft te maken met de winning van brongas. Bijzonder is, dat de stal meer naar voren is gepositioneerd dan het woonhuis. De boerderij ligt aan het einde van het lint, waardoor de context nog intact is.

BN22 Stoep (“boenstoep”) bij water, Ridderbuurt

Huidige functie: Cultuurhistorisch

Oorspronkelijke functie: Watervoorziening

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Onbekend

Staat van onderhoud: Wisselend

Monumentstatus: Geen

Cultuurhistorische waarde:

Aanbeveling:

Bijzonderheden: Een stoep werd bij een huis aangelegd, zodat de bewoner eenvoudig het water in de sloot kon gebruiken. Deze stoepen zijn op 4 locaties in de Ridderbuurt aangetroffen. Mogelijk zijn er nog meer aanwezig, die aan het oog zijn onttrokken. Deze boenstoepen verdwijnen in snel tempo, zodat degene die nog aanwezig zijn het behouden waard zijn.

BN23 Kastanjabomen op erven van de Ridderbuurt

Huidige functie: Esthetisch, beschaduwing

Oorspronkelijke functie: Beschaduwing, esthetisch

Eigenaar: Particulier

Bouwjaar: Verschillend

Staat van onderhoud: In de regel goed

Monumentstatus: Sommige bomen staan op de lijst van beschermde monumentale bomen van de gemeente

Cultuurhistorische waarde: hoog

Aanbeveling: Handhaven

Bijzonderheden: Kenmerkende solitaire erfboom in de Ridderbuurt. Hieronder twee voorbeelden.

De meeste van deze bomen zijn opgenomen in de “Beschermwwaardige bomenlijst particulieren” van de gemeente Alphen aan den Rijn (1999).

Er zijn in de Ridderbuurt ook andere beeldbepalende bomen aanwezig, bijvoorbeeld platanen en (lei)linden. Deze zijn niet in deze rapportage opgenomen.

5 Geraadpleegde literatuur

Alphen aan den Rijn Structuurvisie Buitengebied Deel 1: Beleidsnota

Alphen aan den Rijn (gemeente) Beschermwaardige bomenlijst particulieren deel A. Opnamejaar 1999.

Alphen aan den Rijn (gemeente) Monumentenlijst via [http://www.alphenaandenrijn.nl/Gemeente/Digitaal Loket/Vac s/Inwoners/Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap/W/Wat is een monument en welke typen monumenten zijn er](http://www.alphenaandenrijn.nl/Gemeente/Digitaal_Loket/Vac_s/Inwoners/Ministerie_van_Onderwijs_Cultuur_en_Wetenschap/W/Wat_is_een_monument_en_welke_typen_monumenten_zijn_er)

De Kwaasteniet en F. Verbij. Rietveldsepad. 2005

Den Hertog, A. , A. van 't Riet, A. Slagter, E. Slagter en N. van Toor. De Ridderbuurt Van voor- tot achterend, 2007

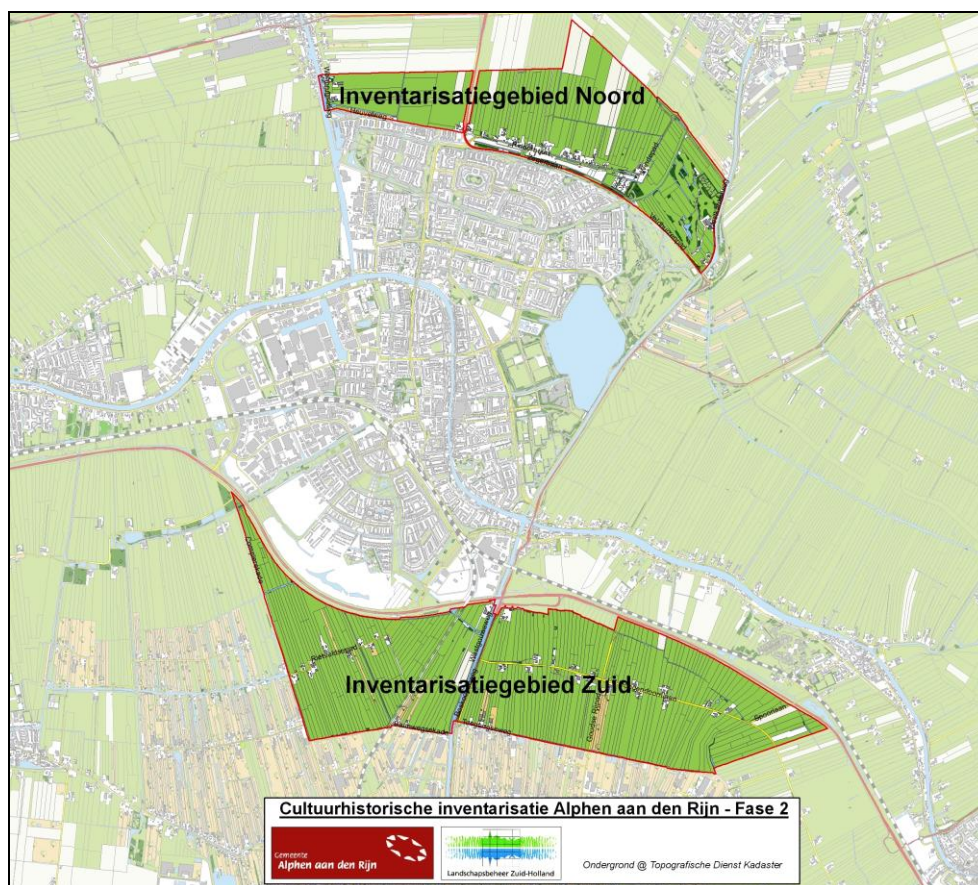
Hoogheemraadschap van Rijnland, gemaal Den Hertog [http://www.rijnland.net/algemene onderdelen/zoeken_0?ZoeBer=site&srcpage=0&drpage=0&filpage=0&Zoe=gemaal+Den+Hertog](http://www.rijnland.net/algemene_onderdelen/zoeken_0?ZoeBer=site&srcpage=0&drpage=0&filpage=0&Zoe=gemaal+Den+Hertog)

Cultuurhistorische Atlas Provincie Zuid-Holland <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=chs>

Rijksdienst voor het cultureel erfgoed KICH <http://www.cultureelerfgoed.nl/monumenten/erfgoedoverzicht-monumenten/kennisinfrastructuur-cultuurhistorie-kich>

www.watwaswaar.nl

6 Bijlage 1: Plangebied

7 Bijlage 2 Inventarisatie elementen (kaarten)